

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ КИКИНДА

Година 46. Дана 1.07.2011.године Број 15.

1. УСТАВНИ СУД

Република Србија
УСТАВНИ СУД
Број: IУо-1230/2010
27.06.2011.
Београд

Уставни суд у саставу: председник др Драгиша Слијепчевић и судије др Оливера Вучић др Марија Драшкић, Братислав Ђокић, др Горан Илић, Весна Илић Прелић, др Агнеш Картаг Одри, Катарина Манојловић Андрић, мр Милан Марковић, др Боса Ненадић, Милан Станић, др Драган Стојановић, мр Томислав Стојковић, Сабахудин Тахировић и Предраг Ћетковић, на основу члана 167. став 1. тач. 1. и 3. Устава Републике Србије, на седници одржаној 12.маја 2011.године, донео је

ОДЛУКУ

1. Утврђује се да Правилник о коришћењу јавних паркиралишта и уклањању непрописно паркираних возила („Службени лист општине Кикинда“, број 10/10), у време важења није био у сагласности с Уставом и законом.

2. Одбрацује се захтев за „обуставу извршења члана 24. Правилника“ из тачке 1.

Образложење

Уставном суду поднета је иницијатива за покретање поступка за оцену уставности и законитости одредбе члана 24. став 3. Правилника наведеног у тачки 1. изреке. Подносилац иницијативе сматра да оспорена одредба Правилника према којој Привредно друштво задржава право да на јавним паркиралиштима изврши постављање уређаја којима се спречава одвожење возила корисника јавног паркиралишта који има издату а неплаћену доплатну карту, није у сагласности са одредбама члана 278. Закона о безбедности саобраћаја на путевима. По мишљењу подносиоца иницијативе, мера уклањања, односно премештања возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила, сагласно наведеном члану Закона о безбедности саобраћаја на путевима, може се предузети ради спречавања угрожавања безбедности учесника у саобраћају, односно омогућавања одвијања саобраћаја. Будући да неко ко није платио доплатну карту ни на који начин не угрожава безбедност учесника у саобраћају, као што ни постављање уређаја којима се спречава одвожење возила у наведеном случају не омогућава одвијање саобраћаја, оспорена одредба Правилника која предвиђа предузимање ове мере и у случају неплаћања доплатне карте, није у сагласности са законом.

Оспорена одредба Правилника, по мишљењу подносиоца иницијативе, није у сагласности ни са одредбом члана 58. став 4. Устава, према којој је одузимање или ограничење имовине ради наплате пореза или других дажбина и казни, дозвољено само у складу са законом. Како оспорени Правилник представља подзаконски акт, то се тим актом, како наводи подносилац иницијативе, не може прописати ограничење имовине ради наплате потраживања. Другом иницијативом, поводом које је формиран предмет IУо-1249/2010, из истих разлога оспорена је сагласност одредаба члана 24. Правилника са одредбама члана 278. Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Овај иницијатор је тражио и да Уставни суд, до доношења коначне одлуке, „обустави извршење члана 24. правилника о коришћењу јавних паркиралишта и уклањању непрописно паркираних возила“.

Уставни суд је, на основу одредбе члана 42. став 2. Пословника о раду Уставног суда („Службени гласник РС“, бр. 24/08 и 27/08), поступак по иницијативи поводом које је формиран предмет IУо-1249/2010 спојио са предметом IУо-1230/2010 ради вођења јединственог поступка.

У одговору доносиоца оспореног акта се наводи да је оспорени Правилник Привредно друштво „Паркинг систем и гараже“ д.о.о. из Кикинде донело на основу члана 9. Одлуке о условима и начину организовања делатности одржавања јавних паркиралишта („Службени лист општине Кикинда“, бр. 10/06), а по прибављеној сагласности председника општине Кикинда, да је оспорени Правилник престао да важи 4. децембра 2010. године, ступањем на снагу Правилника о коришћењу јавних паркиралишта и уклањању непрописно паркираних возила („Службени лист општине Кикинда“, број 19/10) и да новим Правилником није предвиђено овлашћење наведеног привредног друштва из члана 24. став 3. ранијег Правилника, односно могућност постављања уређаја којима се спречава одвожење возила корисника који користи јавна паркиралишта, а за кога се утврди да има неплаћене доплатне карте. Даље се наводи да се на паркиралишта, као и на остале саобраћајнице примењују правила саобраћаја прописана Законом о безбедности саобраћаја на путевима, поред осталог, и посебне мере и овлашћења из члана 278. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, да је наведеним чланом Закона предвиђено да се мере и овлашћења из става 2. тачка 12) овог члана – уклањање, односно премештање возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила, могу поверити овлашћеном правном лицу или предузетнику којем је актом надлежног државног органа поверена делатност организације функционисања, управљања и одржавања јавних паркиралишта и да је Привредно друштво у оквиру поверених овлашћења која укључују и примену наведених мера, преузело на себе бригу о очувању нормалног функционисања саобраћаја на јавним паркинг просторима општине Кикинда. Стога оспорени члан Правилника, како се наводи у одговору, у време важења није био у супротности са законом.

У спроведеном поступку Уставни суд је утврдио да је оспорени Правилник о коришћењу јавних паркиралишта и уклањању непрописно паркираних возила („Службени лист општине Кикинда“, бр. 10/10) донео директор Привредног друштва „Паркинг систем и гараже“ д.о.о. Кикинда, на основу члана 9. Одлуке о условима и начину организовања делатности одржавања јавних паркиралишта („Службени лист општине Кикинда“, број 10/06) и да је председник општине Кикинда, на основу члана 94. Статута општине Кикинда, донео решење о давању сагласности на наведени Правилник, које је објављено у „Службеном листу општине Кикинда“, број 10/10). Оспореном одредбом Правилника прописано је да привредно друштво задржава право да на јавним паркиралиштима изврши постављање уређаја којима се спречава одвожење возила корисника који користи јавна паркиралишта, а за кога се увидом у информативни систем контроле и наплате Привредног друштва утврди да има издату, а неплаћену доплатну карту, уз обезбеђење фото снимка и уз сачињавање записника са лица места (члан 24. став 3.). Уставни суд је утврдио и да је другим одредбама Правилника, које иницијативом нису оспорене, поред осталог; прописано да се Правилником уређују услови и начин коришћења, уређења и одржавања јавних паркиралишта, пружања услуга паркирања на територији општине Кикинда, као и поступање са непрописно паркираним возилима (члан 1.), те да јавна паркиралишта могу бити општа и посебна, као и да на посебним и општим просторима за паркирање Привредно друштво обавља делатност до истека рока на који му је општина поверила вршење комуналне делатности управљања и одржавања јавних паркиралишта (члан 2.); одређена је категоризација општих паркиралишта по зонама, ко се сматра корисником и обавезе корисника паркиралишта (чл. 4, 7. и 9.), наплата паркирања (чл. 16. до 23.), поступање са непрописно паркираним возилима (чл.24. до 30.); предвиђено је да надзор над

применом Правилника врши орган општинске управе надлежан за инспекцијске послове, остали надлежни органи, као и лица у Привредном друштву (члан 34.); одређено је да Правилник ступа на снагу након прибављене сагласности Председника општине, а у року од осам дана од дана објављивања (члан 35.).

Уставом Републике Србије је утврђено: да Република Србија, поред осталог, уређује и обезбеђује систем локалне самоуправе, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, режим и безбедност у свим врстама саобраћаја (члан 97. тач. 3, 6. и 13.); да општина, преко својих органа, у складу са законом, уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности (члан 190. став 1. тачка 1.).

Законом о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98) прописано је да општина, град, односно град Београд, у складу са тим законом, уређује и обезбеђује услове обављања комуналних делатности и њиховог развоја (члан 2.); одређене су комуналне делатности у смислу тог закона и дато овлашћење скупштини општине да као комуналне одреди и друге делатности од локалног интереса, поред осталог и јавних простора за паркирање, те да пропише услове и начин њиховог обављања (члан 4.); предвиђено је да за обављање комуналних делатности општина оснива јавна комунална предузећа или њихово обављање поверава другом предузећу, односно предузетнику, у складу са законом и прописом скупштине општине (члан 8. став 1.), те да скупштина општине прописује услове и начин организовања послова у вршењу комуналних делатности и услове за коришћење комуналних производа, односно комуналних услуга, а нарочито – права и обавезе јавног комуналног или другог предузећа, односно предузетника, који обављају комуналну делатност и корисника комуналних производа и услуга, затим начин наплате цене за комуналне производе, односно за коришћење комуналних услуга, као и права корисника у случају неиспоруке или некавалитетне испоруке комуналног производа и невршења, односно некавалитетног вршења комуналне услуге (члан 13. став 1. тач. 3) и 4)); прописано је да јавно предузеће, односно дуго предузеће или предузетник, уз сагласност општине или органа који одреди скупштина општине, одлучује о цени комуналних услуга које плаћају непосредни корисници (члан 23.); одређени су елементи за образовање цена комуналних услуга (члан 24.); прописано је да надзор над законитошћу рада јавних комуналних предузећа и других предузећа које обављају комуналне делатности врши општинска, односно градска управа, да послове инспекцијског надзора над обављањем комуналне делатности врши општински комунални инспектор, а прописана су и овлашћења комуналног инспектора у вршењу инспекцијског надзора (чл. 25. и 26.).

Законом о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07) прописано је: да општина, преко својих органа, у складу с Уставом и законом уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности (пречишћавање и дистрибуција воде, пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода, производња и снабдевање паром и топлом водом, линијски, градски и приградски превоз путника у друмском саобраћају, одржавање чистоће у градовима и насељима, одржавање депонија, уређивање, одржавање и коришћење пијаца, пркова, зелених и рекреационих и других јавних површина, јавних паркиралишта, јавну расвету, уређивање и одржавање гробаља и сахрањивање и др.), као и да уређује и обезбеђује организационе, материјалне и друге услове за њихово обављање (члан 20. тачка 5)).

Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 53/10) прописује: да се посебне мере и овлашћења предузимају ради спречавања угрожавања безбедности учесника у саобраћају, односно омогућавања одвијања саобраћаја, да су посебне мере, односно овлашћења, поред осталог, и уклањање, односно премештање возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила и да се ова мера и овлашћења могу поверити овлашћеном правном лицу или предузетнику којем је актом надлежног државног органа поверена делатност организације функционисања, управљања и одржавања јавних паркиралишта, те да ће министар унутрашњих послова прописати начин, поступак и средства спровођења, као и вођење обавезних евиденција о примени посебних мера и овлашћења (члан 278. став 1. став 2. тачка 12) и ст. 4. и 6.); да ће полицијски службеник ако у контроли саобраћаја затекне возило паркирано или заустављено супротно одредбама овог закона наредити возачу, уколико је присутан, да одмах уклони возило,

под претњом принудног извршења, а да ће, уколико возач није присутан, полицијски службеник донети решење у писаној форми којим ће наложити уклањање возила, те да ће на исти начин поступити полицијски службеник, односно запослени у органу јединице локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја, када у контроли саобраћаја на пут, односно на месту на коме је дозвољено заустављање и паркирање возила одбачено возило, при чему обављање послова и уклањања возила орган јединице локалне самоуправе може поверити правном лицу или предузетнику који испуњава прописане услове за то, с тим да ближе прописе о условима које мора да испуњава правно лице које врши уклањање возила из овог члана, као и о начину уклањања и чувања возила, прописним евиденцијама о уклоњеним возилима и предузетим радњама на уклањању, доноси министар надлежан за послове саобраћаја уз сагласност Министарства унутрашњих послова (члан 296.).

Одлуком о условима и начину организовања делатности одржавања јавних паркиралишта („Службени лист општине Кикинда“, број 10/06) уређени су услови и начин организовања послова у вршењу комуналне делатности управљања и одржавања јавних паркиралишта, као и услови коришћења јавних паркиралишта (члан 1.), а одредбом члана 9. на основу кога је оспорени Правилник донет прописано је да услове коришћења јавних паркиралишта својим актом одређује предузеће, да акт из става 1. овог члана подлеже сагласности председника општине, да услови коришћења јавних паркиралишта обухватају зоне, прописано време коришћења паркинг места, односно временско ограничење коришћења паркинг места, висину накнаде, начин паркирања и категорије возила које се могу паркирати.

Из наведених одредаба Закона о локалној самоуправи и Закона о комуналним делатностима, по оцени Уставног суда, произилази да се услови и начин организовања послова у вршењу комуналних делатности и услови за коришћење комуналних услуга, права и обавезе јавног предузећа, односно привредног друштва или предузетника коме је поверено обављање комуналне делатности и корисника комуналних услуга, као и начин наплате цене за коришћење комуналне услуге, уређују актом јединице локалне самоуправе. У смислу одредаба члана 23. Закона о комуналним делатностима, јавно предузеће, односно привредно друштво или предузетник коме је поверено обављање комуналне делатности, овлашћено је само да одреди цене комуналне услуге, уз сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе. Ни Закон о безбедности саобраћаја на путевима у одредби члана 278. на коју се доносилац акта позива, по оцени Суда, не садржи овлашћење привредног друштва да својим актом уређује односе у вези са поступањем са непрописно паркираним возилима, будући да се уклањање непрописно заустављених, односно паркираних возила супротно том закону, уређују законом и актом надлежног министра у складу са законом. Како је оспорени Правилник донело привредно друштво које законом није овлашћено да својим актом уређује „услове и начин коришћења, уређења и одржавања јавних паркиралишта, пружање услуга паркирања, као и поступање са непрописно паркираним возилима“, по оцени Суда, оспорени Правилник којим су ти односи уређени, из наведеног разлога, у целини није у сагласности са законом.

Полазећи од тога да оспорени Правилник није у сагласности са законом, а да према одредби члана 195. став 1. Устава сви општи акти морају бити у сагласности са законом, Правилник у целини, по оцени Суда, није у сагласности ни са Уставом.

Имајући у виду да је у току поступка оцене уставности и законитости оспореног Правилника правно стање потпуно утврђено, да прикупљени подаци пружају поуздан основ за одлучивање и да Уставни суд има већ заузет став о правним питањима која се покрећу у овом предмету, Уставни суд је, на основу одредбе члана 53. став 2. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, бр. 109/07), одлучио без доношења решења о покретању поступка, као у тачки 1. изреке.

С обзиром на то да је поднетим иницијативама оспорен само наведени Правилник и да је Уставни суд олучивао о уставности и законитости овог општег акта, Уставни суд указује да донета одлука нужно захтева и одговарајуће усклађивање општег акта јединице локалне самоуправе који је био основ за доношење оспореног Правилника, и то како у погледу надлежности јединице локалне самоуправе да уреди питања обављања комуналне делатности јавног паркирања, тако и у погледу овлашћења органа јединице локалне самоуправе да дају сагласност на акте лица којима је поверено

обављање комуналне услуге, које у конкретном случају подразумева (једино) овлашћење за давање сагласности на акт о одређивању цена комуналне услуге паркирања.

Будући да је донео коначну одлуку у овом предмету Уставни суд је, сагласно одредби члана 56. став 3. Закона о Уставном суду, одбацио захтев „за обуставу извршења члана 24. оспореног Правилника“, одлучујући као у тачки 2. изреке.

Полазећи од изложеног, Уставни суд је на основу одредаба члана 45. тач. 1) и 4) и члана 46. тачка 3) Закона о Уставном суду и члана 84. Пословника о раду Уставног суда, донео Одлуку као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК
УСТАВНОГ СУДА
Др Драгиша Слијепчевић, с.р.

СА Д Р Ж А Ј

<u>Ред.бр.</u>	<u>П Р Е Д М Е Т</u>	<u>Страна</u>
УСТАВНИ СУД		
1. ОДЛУКА		324

ИЗДАВАЧ: **ОПШТИНСКА УПРАВА**, Трг српских добровољаца бр. 12 Кикинда
Одговорни уредник: **ДРАГИЦА СТОЈАНОВИЋ – ЖИГИЋ**
Телефон број: 0230/410-111.